

AFGHÁNŠTÍ GLADIÁTOŘI. Hradba jezdců na nádherných koních se řítí planinou – dvě skupiny se při sportu zvaném buzkaši v sedlech rvou o mrtvé kůzle či tele. Mazáre Šaríf, Afghánistán, 2002.

2 O koních, pojídání lišek a přetahování o afghánské kůzle

Chcete-li vyvolat v Británii vášnivou hádku, začněte se bavit o lišce. Tedy o honu na lišku. Pokud řeknete něco na způsob „vloni ve Wiltshire jsme chytili hned po ránu obstojnou stopu“, je zaručeno, že se něco strhne. Neboť máloco rozděluje Brity tak jako tato mírně snobská

kratochvíle, při níž jezdcí pronásledují na koních chytré lesní zvíře.

Je stále dosti Britů, kteří vám na to řeknou, že vskutku v této části Anglie jsou honitby dosti kvalitní, neboť i princ Charles tam jezdí lovit. Jen hraběnku XY tam při skoku přes živý plot kopl příliš bujný oř předsede-

dy Spolku na povznesení chovu ovcí dlouhosrstých a nedaleko též nastal politováníhodný incident, při němž byl jeden z honičích psů neprávem obviněn ze zakousnutí ušlechtilé kočky majitele místního hostince.

Většina Britů vám při zmínce o účasti na honu řekne, že vraždění indiánů bylo dětskou hříčkou v porovnání s novodobým lovením lišek, a někdo dokonce zamumlá: Smrt monarchii, ať žije republika! Ti vzdělaní dodají, jak je to naučil Oscar Wilde, že je nesmyslné lovit něco, co se nedá jíst. V tu chvíli jim

ovšem můžete argumentovat knihou *Na honu* známého filozofa Rogera Scrutona, kde se dočtete, že liška delší dobu naložená ve speciálním nálevu z vína, bylin a jalovce je chutná. Mrože jsem jíst zkoušel, lišku ještě ne. Snad někdy v budoucnu, pro potřeby nějaké další historky. Pro pořádek dlužno říci, že liška nám ten den utekla, což bylo dobře, neboť liška je vážně krásné zvíře a o ni na honu stejně moc nejde.

Barevné chuchvalce jezdců, kteří se honí po loukách a lesích, přeska-

NA STOPĚ LIŠKY. Britští gentlemani se chystají vyrazit k honu na lišku, při kterém smečka psů běží po stopě toho chytrého zvířete, jezdci pádí za nimi, padají do bahna a tváří se blaženě. Wiltshire, Anglie, 2003.

kují živé ploty a s blaženým výrazem padají do bahna, se snaží chytit něco jiného: kus z těch romantických dávných dob statečných reků a odvážných dam, dob, které sice nejspíš neexistovaly, ale hezky se o nich sní.

Podobné jiskření v očích jsem zahlédl u dalšího národního sportu, afghánského buzkaši, při němž se

jezdci přetahují o tělo mrtvého telece či kůzlete. Když jsem tu melu na severu Afghánistánu viděl, napadlo mě, že takovou atmosféru asi musely mít gladiátorské zápasy. Před bouřícími tribunami se tam a zpátky honí skupiny koní, divocí jezdci se rvou o černou siluetu bezhlavé kozy, kterou vítězná skupina jezdců v černých tankistických helmách musí

dostat do vymezeného prostoru „hřiště“. V jednu chvíli smetli rozhodčího, obtlouklého chlapíka s megafonem, který se jen zázrakem vrávoravě vynořil ze spleti koňských nohou. Afghánistán je zkrátka svébytný, tady neplatí, že kůň na člověka nešlápne. I já jsem si zkusil zacválat pod tribunou plnou válečníků na jednom z drobných a silných buzka-

šikoní a jeho majitel se po nás díval s hrůzou, ale více se bál o koně, neboť – říká se – život takového zvířete má v téhle zemi válek často větší cenu než život lidský. Jemné pokyny anglické jezdecké školy jsou těm koním jedno, když se však rozletí, nedají se zastavit. A kdybyste to někdy potřebovali: „Dobrý kůň!“ se řekne „Chube asp!“ ■